

Noodplan aardgasbevoorradingzekerheid september 2022

Resultaten enquête grootverbruikers aardgas

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr: 0314.595.348

 0800 120 33 (gratis nummer)

 facebook.com/FODEconomie

 [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

 linkedin.com/company/fod-economie (tweetalige pagina)

 instagram.com/fodeconomie

 youtube.com/user/FODEconomie

 <https://economie.fgov.be>

Verantwoordelijke uitgever:
Séverine Waterbley
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

1. Context

In april 2022 werd gezien de geopolitieke context het noodplan aardgasbevoorradingszekerheid vernieuwd om beter te kunnen inspelen op een potentieel tekort aan aardgas. Desondanks wenste de federale overheid om het noodplan te optimaliseren door input te vragen aan de belangrijkste stakeholders. Daarom organiseerde de FOD Economie een enquête tussen 20 juni 2022 en 4 juli 2022 bij de Belgische grootverbruikers van aardgas. Die opdracht werd uitgevoerd in samenwerking met Fluxys en Synergrid. De resultaten van de enquête werden verwerkt in de zomer van 2022 en leidden mee tot een nieuwe update van het noodplan dat werd aangenomen met het ministerieel besluit van 14 september 2022.

In deze brochure geven we de belangrijkste resultaten mee.

2. Resultaten

2.1. Populatie

De doelgroep van deze enquête bestond uit alle Belgische spelers aangesloten op het transport- of distributienet met een verbruik van meer dan 10 GWh/jaar. De grootte van die populatie bedroeg ca. 1.200 eindklanten. Van die groep vulden er 498 respondenten de enquête in.

Die groep van respondenten vertegenwoordigde een veelheid aan economische sectoren (elektriciteitsproductie, verschillende takken van de maakindustrie, voedingsindustrie, ...) en was verspreid over de drie gewesten. We kregen ook antwoorden van zowel eindklanten op het H-net als het L-net¹.

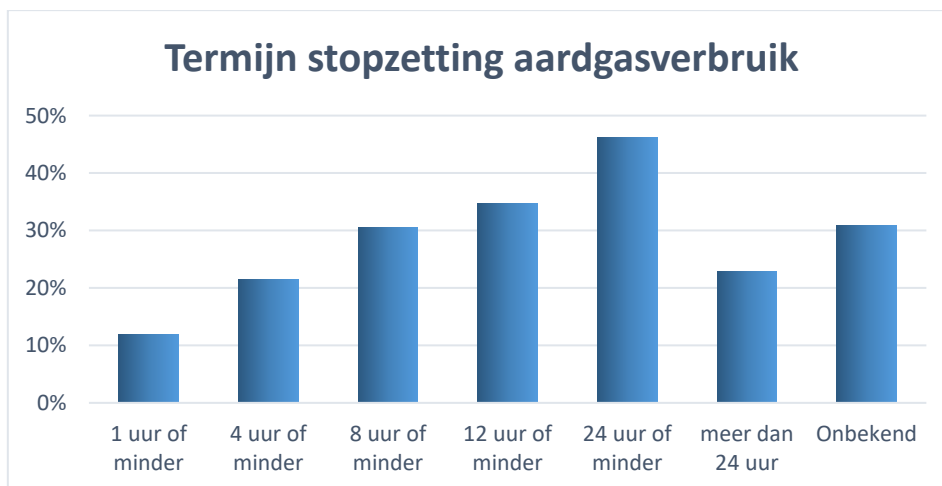
2.2. Aardgasverbruik

De vragen rond het aardgasverbruik richtten zich voornamelijk op de gevolgen van het toepassen van een verplichte reductie of stopzetting van de aardgasconsumptie. Uit de vragen bleek dat er grote verschillen waren tussen de verschillende eindklanten.

Zo kunnen sommige eindklanten hun gasconsumptie zeer snel afbouwen, terwijl anderen meer tijd nodig hebben om hun installaties in alle veiligheid en zonder schade van het aardgas af te halen. 10 % van de respondenten geeft aan dat zij binnen het uur hun gasverbruik kunnen stopzetten. Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan dat zij één dag of minder nodig hebben om naar een nulverbruik over te gaan.

Bij de methodologie voor afschakeling werd er in het noodplan van april 2022 ook een zogenaamde "flow min" (het minimaal volume aardgasverbruik per uur) bepaald. Die flow min zou moeten volstaan om onherstelbare schade te vermijden aan de productie-installaties. Echter, dat cijfer werd bepaald op basis van historische gegevens. We vroegen daarom aan de respondenten of de "historische" flow min overeenstemde met de reële flow min. Daaruit bleek dat in veel gevallen, de flow min te laag werd ingeschat (ca. 30 %), maar dat in sommige gevallen (ca. 15 %) de flow min ook te hoog werd ingeschat.

¹ H-net staat voor het gasnet waar hoogcalorisch gas mee wordt vervoerd, L-net voor het gasnet waar laagcalorisch gas mee wordt vervoerd.

Ten slotte werd er ook gepolst naar de mogelijkheid om het gasverbruik gradueel af te bouwen. Daaruit bleek dat iets minder dan de helft van de eindklanten stapsgewijs een reductie kan doorvoeren. Of, omgekeerd, dat iets meer dan de helft van de eindklanten – gezien hun productieproces, interne procedures, ... - bij een opgelegde reductie hun verbruik volledig moet stopzetten.

2.3. Alternatieven voor aardgas en impact op het elektriciteitsnet

Naast het gasverbruik werd er ook nagegaan of er ook een impact was op andere energievectoren. Daaruit bleek in de eerste plaats dat slechts een zeer beperkt deel van die eindklanten in staat is om het gas te vervangen door een andere brandstof (6 %) en dat bovendien, die alternatieven in de meerderheid van de gevallen in het beste geval slechts één of twee dagen een overbrugging kunnen bieden.

Daarnaast vroegen we met de enquête ook naar de impact op het elektriciteitsnet. In sommige gevallen zullen bedrijven bij een opgelegde vermindering van de aardgasconsumptie hun productie moeten afbouwen, wat zal leiden tot een daling van de elektriciteitsvraag. In andere gevallen zullen bedrijven echter de weggefallen energie uit gas (bijvoorbeeld voor warmteproductie) opvangen door meer elektriciteit te verbruiken. Die groepen besloegen respectievelijk 33 % en 39 %. De rest van de respondenten gaf aan dat het elektriciteitsverbruik constant blijft bij een afname van de aardgasconsumptie.

We merken wel op dat ongeveer één op twee van die grootverbruikers aardgas ook aan elektriciteitsproductie doet (in de meeste gevallen door middel van een warmtekrachtkoppeling).

3. Conclusie

Mede op basis van de resultaten van deze enquête werd een nieuwe versie van het noodplan uitgewerkt. Daarbij werd er extra aandacht besteed aan de methodologie voor verplichte vermindering of afschakeling.

Zo werd er besloten dat bedrijven zelf hun flow min moeten doorgeven aangezien zij beter geplaatst zijn om een correcte inschatting te geven van die flow en dus nauwkeurigere cijfers zullen geven dan de historische schatting. Het is essentieel dat bedrijven geen overschatting geven van hun flow min aangezien de overheid op die manier sneller genoodzaakt zal zijn om reducties op te leggen tot onder de flow min van bedrijven.

Daarnaast werd op basis van de enquête ook het belang duidelijk om bedrijven te sensibiliseren over het opstellen van een business continuity plan. We stelden immers vast dat veel bedrijven

nog niet beschikken over een dergelijk plan dat hen kan helpen om te gaan met een tekort aan aardgas.

Ten slotte houden we met het nieuwe noodplan een nauw oog op de link tussen het gasverbruik en de elektriciteitsproductie.